

Studierea amănunțită a tuturor elementelor de cultură materială și spirituală a purtătorilor culturii Boian, oglindită prin monografia „*Istoria comunităților culturii Boian*” reprezintă numai o latură a activității noastre, care ne-a permis să înțelegem trăsăturile generale ale ansamblului. Pentru a înțelege, cât mai amănunțit, evoluția diferitelor faze ale culturii Boian, am socotit utilă studiarea în întregime a unei sau mai multor așezări dintr-o fază sau alta. Am reușit să realizăm un astfel de studiu cu privire la complexul arheologic de la Radovanu, din faza de tranziție de la cultura Boian la cultura Gumelnița.

Pînă în prezent, pe teritoriul țării noastre au fost cercetate, în întregime, cîteva așezări neolitice, cum sînt cele de la: Hăbășești, Trușești, Tîrpești, Teiu și Căscioarele, dar toate sînt reprezentate prin cîte o singură așezare, cu un singur nivel de locuire, sau cu mai multe așezări suprapuse, dar din diferite faze, ceea ce a permis, este adevărat, să se cunoască amănunțit unele aspecte, dar oarecum izolat, ca momente desprinse din lunga evoluție a unei sau altei culturi.

În schimb, complexul de la Radovanu este pînă acum primul și singurul din țara noastră, în cadrul căruia sînt reprezentate patru așezări succesive, separate, suprapuse pe același loc, de unor comunități din aceeași fază de evoluție, ceea ce ne-a permis să studiem o serie de probleme importante, în succesiunea lor firească istorică, de a lungul unei perioade mai îndelungate, de mai multe generații. Studiarea comparativă a planurilor generale ale așezărilor, ale locuințelor și a tuturor materialelor a făcut posibilă înțelegerea multor aspecte din viața oamenilor neolitici.

Am pus accentul pe cercetarea complexului de la Radovanu, deoarece, în cursul fazei de tranziție la cultura Gumelnița, la început s-au menținut în uz, predominante elementele specifice culturii Boian și și-au făcut apariția, timid, elementele care vor fi caracteristice culturii Gumelnița. La sfîrșitul fazei vor predomina elementele gumelnițene, în timp ce acelea de tradiție Boian, treptat vor dispărea sau se vor transforma. Toate aceste schimbări treptate, neesențiale, oglindesc faptul că este vorba de o aceeași populație aflată în evoluție normală, locală, fără nici o intervenție din afară.

Am pus accentul pe cercetările de la Radovanu, deoarece în cursul fazei de tranziție (care, după cum am amintit, în complexul studiat era documentată prin patru așezări suprapuse, dintre care primele trei din prima etapă și ultima de la începutul celei de a doua etape a fazei) s-au produs transformări evidente și treptate nu numai în domeniul culturii materiale, ci și în acela al activităților economice. Săpăturile amănunțite de la Radovanu, ne-au permis să analizăm multilateral activitatea economică a grupului respectiv de comunități, pentru a înțelege mai bine procesul schimbărilor treptate care au dus curînd după aceea la modul de trai sedentar, cu implicații importante în toate domeniile vieții oamenilor neolitici.

Transformările din activitatea economică au avut drept urmare și unele schimbări în ceea ce privește organizarea socială a comunităților reprezentate în complexul de la Radovanu, reflectate clar de modificările survenite în ceea ce privește planul general al celor două așezări corespunzătoare nivelurilor 1 și 2 săpate și studiate în întregime, ca și al celor din nivelurile 3 și 4, cercetate și ele întregal.